

На основу члана 39. и члана 92. став 1, у вези са чланом 88. став 2. тачка 4) Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14),

Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 35. седници од 27. децембра 2018. године, донео је

ОДЛУКУ

о давању сагласности на одлуку о цени приступа систему за дистрибуцију природног гаса

I

Даје се сагласност на Одлуку о цени приступа систему за дистрибуцију природног гаса број 93-0-8-2018, коју је донео директор CYRUS ENERGY DOO Београд, 30. новембра 2018. године.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на сајту Агенције за енергетику Републике Србије (www.aers.rs).

Број 807/2018-Д-02/1
У Београду, 27. децембра 2018. године

Савет Агенције за енергетику Републике Србије

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Дејан Поповић

Број: 807/2018-Д-02

Датум: 12.12.2018.

СЈ/БТ/ГТ

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
уз сагласност на Одлуку „Сугус Енерџи“ доо, Београд
о цени приступа систему за дистрибуцију природног гаса

„Сугус Енерџи“ доо, Београд, доставило је 07.12.2018. године Агенцији за енергетику Републике Србије захтев за давање сагласности на одлуку о цени приступа систему за дистрибуцију природног гаса (допис заведен у Агенцији под бројем 807/2018-Д-02 од 07.12.2018. године).

„Сугус Енерџи“ доо, Београд, је у претходном поступку, пре достављања поменутог захтева, извршило више корекција обрачуна и доставио Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

У захтеву су утврђене следеће цене приступа систему за дистрибуцију природног гаса исказане према утврђеној Методологији за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, бр. 105/16 и 29/17) и то:

Категорије места испоруке	Групе места испоруке	Тарифа „енерџент“ (дин/м ³)	Тарифа „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)
Категорија 1 p < 6 bar	Мала потрошња	7,07	
	Ванвршна потрошња К1	4,97	73,99
	Равномерна потрошња К1	4,97	157,23
	Неравномерна потрошња К1	4,97	184,98

ЕНЕРГЕТСКО – ТЕХНИЧКИ ПОДАЦИ

Анализа енергетско техничких података и опис дистрибутивног система

Према подацима који се односе на 2018. годину, Сајрус Енерџи обавља делатност дистрибуције и управљања дистрибутивним системом за природни гас притиска $p < 6 \text{ bar}$, укупне дужине 21.460 m.

Природни гас се преузима са дистрибутивног система Србијагаса.

На мрежи притиска $p < 6 \text{ bar}$ се налази 1.928 места испоруке, од чега 1.915 припада групи Мала потрошња – 1.881 домаћинства, 34 припада групи Мала потрошња – остали, нема места испоруке у групи Ванвршна потрошња K1, као ни у групи Равномерна потрошња K1 и постоји 13 места испоруке у групи Неравномерна потрошња K1.

Количине природног гаса планиране за дистрибуцију

Трошкови који улазе у обрачун максимално одобреног прихода Сајрус Енерџи за делатност дистрибуција и управљање дистрибутивним системом за природни гас се утврђују на основу података о планираним количинама природног гаса које ће се испоручити са дистрибутивног система Сајрус Енерџи у току 2018. године и капацитетима који су реализовани у претходној години.

Тарифни елемент „енергент“ – 2.498.725 m³ је укупна количина природног гаса планирана за испоруку корисницима система у 2018. години. Тарифни елемент „енергент“ планиран по групама износи:

Категорија 1:

Мала потрошња	2.307.216 m ³ (2.261.842 m ³ домаћинства и 45.374 m ³ остали);
Ванвршна потрошња K1	0 m ³ ;
Равномерна потрошња K1	0 m ³ ;
Неравномерна потрошња K1	191.509 m ³ ;

Укупна количина природног гаса испоручена корисницима система у 2017. години је износила – 2.531.500 m³, што указује да је планирана испорука за 2018. мања за 1,3%.

Укупни „капацитет“ корисника система – 28.768 m³/дан/год. за 2018 год. је утврђен на основу података о испорученим месечним количинама из 2017. године за старе купце и увећан за максималне дневне потрошње нових купаца који ће започети да троше гас у току 2018. године. Тарифни елемент капацитет је правилно израчунат и износи по групама:

Категорија 1:

Мала потрошња	26.170 м ³ /дан/год.
Ванвршна потрошња К1	0 м ³ /дан/год.
Равномерна потрошња К1	0 м ³ /дан/год.
Неравномерна потрошња К1	2.598 м ³ /дан/год.

Укупни капацитет корисника система у 2017. години је износио – 22.103 м³/дан/год., стога је планирано повећање капацитета за 2018. за 30%.

Губици природног гаса за 2018.год.

Планирана годишња стопа губитака у дистрибутивном систему за 2018. годину износи 1,36%.

У 2017. год. је стопа губитака била 1,53%, па је одобрена планирана стопа губитака 1,36%.

Потрошња природног гаса за сопствене потребе

Оператор дистрибутивног система не троши природни гас за сопствене потребе па их није ни планирао у 2018. год.

Искоришћеност пројектованог капацитета система за дистрибуцију природног гаса (ИПКт) за 2017. год.

На основу података о количинама природног гаса испоручених са система током последње завршене календарске године, утврђен је ИПКт за 2017. год у износу од 20,40%.

ЕКОНОМСКО - ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА

Економско – финансијска анализа предметне одлуке о цени приступа систему за дистрибуцију природног гаса односи се на анализу сваког појединачног елемента максимално одобреног прихода за енергетску делатност дистрибуције и управљања дистрибутивним системом за природни гас а према Методологији за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију природног гаса.

Регулаторни период је 2018. година.

Оператор система је у складу са чланом 18. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14) у својим рачуноводственим интерним обрачунама исправно извршио раздвајање рачуна по делатностима за претходне регулаторне периоде (закључно са 2017. годином) и сачинио годишње билансе стања и билансе успеха за сваку делатност појединачно.

Максимално одобрени приход подносиоца захтева за енергетску делатност дистрибуције и управљања дистрибутивним системом за природни гас приказан је у следећој табели:

(у 000 динара)

Редн и број	Позиција	Скраћенице	Остварено		Планирано 2018
			2016	2017	
1.	Оперативни трошкови	ОТт	12.896	14.599	13.483
2.	Трошкови амортизације	Ат	213	645	4.542
3.	Стопа приноса на регулисана средства	ППЦКт	7,77%	7,77%	7,77%
4.	Регулисана средства	РСт	1.108	1.341	1.819
	Принос на регулисана средства (3 x 4)		86	104	141
5.	Остали приходи	ОПт	1.998	2.551	2.000
6.	Трошкови за надокнаду губитака у систему за дистрибуцију природног гаса	ТГт	1.335	1.131	912
7.	Корекциони елемент	КЕт		51	661
8.	Припадајући део кумулиране разлике МОП и УМОП	ПРт	0	0	
9.	Максимално одобрени приход:	МОПт	12.532	13.979	17.739

Оперативни трошкови

Економско – финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2017. годину од 3,0%, као и да је планирана дистрибуирана количина природног гаса у регулаторном периоду мања у односу на остварење у претходној години за 1,3%, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови у регулаторном периоду планирани су у износу од 13.483.000 динара (за 7,6% мање у односу на остварење у 2017. години). Планирано смањење оперативних трошкова примарно је последица престанка закупа дистрибутивне мреже, која је статусном променом издвајање уз припајање пренета енергетском субјекту. Структура оперативних трошкова је приказана у следећој табели:

(у 000 динара)

Р/6	Позиција	2016		2017		Планирано 2018	Учешће у укупним оперативним трошковима	Индекс
		Остварено	Оправдано	Остварено	Оправдано			
1	2	3	4	5	6	7	8	9=(7/6)
1.	Трошкови материјала и енергије	2.133	1.242	998	933	966	7,2%	103,6
1.1.	Трошкови материјала за израду	70	70					
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	128	128	96	96	100	0,7%	104,2
1.3.	Трошкови горива и енергије	1.093	501	595	530	553	4,1%	104,4
1.4.	Трошкови резервних делова	408	326	181	181	185	1,4%	102,2
1.5.	Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	434	217	126	126	128	0,9%	101,6
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	6.769	6.660	8.090	8.043	8.415	62,4%	104,6
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	5.379	5.379	6.451	6.451	6.750	50,1%	104,6
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	967	967	1.155	1.155	1.209	9,0%	104,7
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу					5		
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима							
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима					1		
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора					2		
2.7.	Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора							
2.8.	Остали лични расходи и накнаде	423	314	484	437	448	3,3%	102,5
3.	Трошкови производних услуга	5.401	3.860	5.118	3.748	2.119	15,7%	56,5
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака							
3.2.	Трошкови транспортних услуга	363	260	361	289	295	2,2%	102,1
3.3.	Трошкови услуга одржавања	838	838	1.636	1.105	1.110	8,2%	100,5
3.4.	Трошкови закупнина	3.105	2.402	2.645	1.998	352	2,6%	17,6
3.5.	Трошкови сајмова							
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде	272	32	220	100	102	0,8%	102,0
3.7.	Трошкови истраживања							
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују							
3.9.	Трошкови осталих услуга	823	329	256	256	260	1,9%	101,6
4.	Нематеријални трошкови	1.468	1.134	1.875	1.875	1.983	14,7%	105,8
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	749	637	689	689	701	5,2%	101,7
4.2.	Трошкови репрезентације	404	182	184	184	188	1,4%	102,2
4.3.	Трошкови премија осигурања	18	18	78	78	120	0,9%	153,8
4.4.	Трошкови платног промета	15	15	13	13	15	0,1%	115,4
4.5.	Трошкови чланарина	18	18	15	15	15	0,1%	100,0
4.6.	Трошкови пореза			702	702	743	5,5%	105,8
4.7.	Трошкови доприноса			26	26	28	0,2%	107,7
4.8.	Остали нематеријални трошкови	264	264	168	168	173	1,3%	103,0
5.	Део резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених а који се исплаћују у регулаторном периоду							
6.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4 + 5)	15.771	12.896	16.081	14.599	13.483	100,0%	92,4

Као полазна основа за оцену оправданости оперативних трошкова у регулаторном периоду коришћени су остварени оперативни трошкови у претходним годинама, а чију оправданост је ценила Агенција. У односу на остварене оперативне трошкове који су исказани у годишњим билансима успеха за енергетску делатност дистрибуције и управљања дистрибутивним системом за природни гас за претходне године, кориговани су следећи оперативни трошкови који нису у директној функцији обављања предметне енергетске делатности, који се односе на изградњу дистрибутивне мреже и прикључака у сопственој режији или чији се износ не може оценити као оправдан:

2016. година:

- „Трошкови горива и енергије“ су умањени за износ од 592.000 динара;
- „Трошкови резервних делова“ су умањени за износ од 82.000 динара;
- „Трошкови једнократног отписа алата“ су умањени за износ од 217.000 динара;
- „Остали лични расходи и накнаде“ су умањени за износ од 109.000 динара;
- „Трошкови транспортних услуга“ су умањени за износ од 103.000 динара;
- „Трошкови закупнина“ су умањени за износ од 703.000 динара;
- „Трошкови рекламе и пропаганде“ су умањени за износ од 240.000 динара;
- „Трошкови осталих услуга“ су умањени за износ од 494.000 динара;
- „Трошкови непроизводних услуга“ су умањени за износ од 112.000 динара;
- „Трошкови репрезентације“ су умањени за износ од 222.000 динара.

2017. година:

- „Трошкови горива и енергије“ су умањени за износ од 65.000 динара;
- „Остали лични расходи и накнаде“ су умањени за износ од 47.000 динара;
- „Трошкови транспортних услуга“ су умањени за износ од 72.000 динара;
- „Трошкови услуга одржавања“ су умањени за износ од 531.000 динара;
- „Трошкови закупнина“ су умањени за износ од 647.000 динара;
- „Трошкови рекламе и пропаганде“ су умањени за износ од 120.000 динара;
- „Трошкови осталих услуга“ су умањени за износ од 494.000 динара;
- „Трошкови непроизводних услуга“ су умањени за износ од 112.000 динара;
- „Трошкови репрезентације“ су умањени за износ од 222.000 динара.

Економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова у регулаторном периоду нарочито је фокусирана на трошкове код којих је предвиђена значајнија промена у односу на остварења у претходним годинама и који су планирани у значајнијем апсолутном износу, а то су:

- „Трошкови премија осигурања“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 120.000 динара (за 53,8% више у односу на остварење у 2017. години). Планирано повећање трошкова је последица повећања вредности некретнина постројења и опреме.
- „Трошкови доприноса за накнаде“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 28.000 динара (за 7,7% више у односу на остварење у 2017. години). Планирано повећање трошкова је последица повећања вредности средстава те сходно томе и накнада за грађевинско земљиште.
- „Трошкови платног промета“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 15.000 динара, (15,4% више у односу на остварење у 2017. години). У апсолутном износу планирано повећање има занемарљив утицај на укупни МОП (2.000 динара).

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови амортизације

Трошкови амортизације у регулаторном периоду планирани су у износу од 4.542.000 динара (за 704% више у односу на остварење у 2017. години). Трошкови амортизације постојећих средстава у регулаторном периоду планирани су у износу од 4.512.000 динара, а трошкови амортизације средстава која ће бити активирани у регулаторном периоду планирани су у износу од 30.000 динара. Планирано повећање трошкова амортизације је последица вишеструког повећања вредности система за дистрибуцију природног гаса у пословним књигама оператора система. Статусном променом издвајање уз припајање енергетском субјекту су пренети грађевински објекти (систем за дистрибуцију природног гаса) у вредности од 159.149.575 динара. У претходном регулаторном периоду нето вредност средстава износила је 1.877.000 динара.

Према општем акту о рачуноводству и рачуноводственим политикама оператора система, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава а што је у складу са Методологијом. Примењене годишње стопе амортизације у складу су са Одлуком о начину, поступку и роковима вођења књиговодствених евиденција, спровођења раздвајања рачуна по делатностима и доставе података и документације за потребе регулације („Службени гласник РС“, број 65/14).

На основу свега напред наведеног, трошкови амортизације у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Стопа приноса на регулисана средства

Стопа приноса на регулисана средства у регулаторном периоду је обрачуната у висини од 7,77%, и то применом цене сопственог капитала после опорезивања од 10,00% а коју Агенција оцењује као прихватљиву, пондерисане просечне цене позајмљеног капитала од 5,10% а која се креће у границама обазриво и рационално позајмљених средстава, прописаног учешћа сопственог капитала у финансирању регулисаних средстава од 40,00%, прописаног учешћа позајмљеног капитала у финансирању регулисаних средстава од 60,00% и стопе пореза на добит од 15,00%.

По основу приноса на регулисана средства у максимално одобрени приход у регулаторном периоду укључен је износ од 141.000 динара.

На основу свега напред наведеног, предложена стопа приноса на регулисана средства у регулаторном периоду се може сматрати оправданом и прихватљивом, нарочито имајући у виду неопходност даљег развоја система за дистрибуцију природног гаса на територији на којој оператор система обавља енергетску делатност.

Регулисана средства

Регулисана средства у регулаторном периоду планирана су у износу од 1.819.000 динара.

Приликом економско – финансијске анализе регулисаних средстава у регулаторном периоду треба имати у виду следеће:

- Вредност регулисаних средстава на почетку регулаторног периода износи 1.416.000 динара. У посматраном периоду није вршена процена фер вредности нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме;
- Нето вредност средстава прибављених без накнаде на почетку регулаторног периода износи 156.830.000 динара (100% нето вредности система за дистрибуцију природног гаса који је активиран);
- Вредност регулисаних средстава на крају регулаторног периода износи 2.222.000 динара и исправно је обрачуната у складу са Методологијом.

На основу свега напред наведеног, предложена вредност регулисаних средстава у регулаторном периоду се може сматрати оправданом и прихватљивом.

План улагања

Оператор дистрибутивног система није планирао проширење дистрибутивне мреже у 2018. години.

Планирана су улагања у мерне уређаје у смислу замене старих мерача новим, као и средства за набавку нове мерно-регулационе опреме и изградњу прикључака нових 30 купаца из групе Мала потрошња – домаћинства. Планиране инвестиције се сматрају оправданим.

Укупна улагања у регулаторном периоду планирана су у износу од 1.680.000 динара.

Оператор система није имао улагања у претходном регулаторном периоду.

Извор финансирања планираних улагања у регулаторном периоду су средства потрошача у износу од 500.000 динара (или 29,8%) и сопствена средства у износу од 1.180.000 динара (или 70,2%). Извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду су реално планирани. Планирана улагања у регулаторном периоду су исправно унета у обрачун регулисаних средстава у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Остали приходи

Остали приходи у регулаторном периоду планирани су у износу од 2.000.000 динара (за 12,0% мање у односу на остварење у 2017. години) и односе се највећим делом на приходе по основу техничке контроле унутрашњих гасних инсталација.

На основу свега напред наведеног, предложени остали приходи у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови за надокнаду губитака у систему за дистрибуцију природног гаса

Трошкови за надокнаду губитака у систему за дистрибуцију природног гаса у регулаторном периоду планирани су у износу од 912.000 динара. Оправдана пондерисана просечна набавна цена природног гаса за надокнаду губитака у систему за дистрибуцију природног гаса у регулаторном периоду исказана је у износу од 26,17 дин/м³.

На основу свега напред наведеног, трошкови за надокнаду губитака у систему за дистрибуцију природног гаса у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Корекциони елемент

Корекциони елемент је обрачунат у складу са Методологијом за претходне регулаторне периоде (закључно са 2017. годином) у износу од 661.000. Корекциони елемент је примарно последица примене туђих регулисаних цена, које нису обрачунате на основу сопствених трошкова и тарифних елемената.

На основу свега напред наведеног, корекциони елемент за претходне регулаторне периоде обрачунат је у складу са Методологијом и може се сматрати оправданим и прихватљивим.

Припадајући део кумулиране разлике максимално одобреног прихода и усклађеног максимално одобреног прихода

Припадајући део кумулиране разлике максимално одобреног прихода и усклађеног максимално одобреног прихода није обрачунат у регулаторном периоду јер није испуњен услов утврђен Методологијом.

ЦЕНА ПРИСТУПА СИСТЕМУ ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ПРИРОДНОГ ГАСА

Ради сагледавања економско – финансијских ефеката који су последица промене цене приступа систему за дистрибуцију природног гаса, у наставку је приказан упоредни преглед постојећих и нових просечних цена приступа систему за дистрибуцију природног гаса:

Категорије места испоруке	Групе места испоруке	Просечне постојеће цене у дин/м ³	Просечне нове цене у дин/м ³	Индекс
Категорија 1 p < 6 bar	Мала потрошња	5,22	7,07	135,4
	Ванвршна потрошња К1			
	Равномерна потрошња К1			
	Неравномерна потрошња К1	6,40	7,48	116,9
Просечна цена у дин/м ³		5,31	7,10	133,7

Напомена: Просечна цена прерачуната у дин/м³ која је приказана у табели има искључиво информативни карактер (ради упоредивости података)